

HOGYAN SEGÍTI ÉS IRÁNYÍTTJA KÖNYVTÁRAIT A MISKOLCI JÁRÁSI TANÁCS?

A miskolci járásban működő közművelődési könyvtárak életében fordulópontot jelentett az 1964-ben Sajószentpéter községben létrehozott járási könyvtár. Ennek megszervezése nem ment simán. Csak sok nehézség legyőzése árán érthettük el, hogy Sajószentpéteren korszerűen felszerelt felnőtt és gyermekkönyvtár kezdhetett munkához. Nem éppen szerencsés körülmény, hogy a járási könyvtár a járás székhelyétől 15 km-re van (Miskolcon ugyanis nem tudták a könyvtárat megfelelően elhelyezni), de a múlthoz képest — amikor is ezt a funkciót a megyei könyvtár látta el — mégis előrelépést jelentett az új szervezet, mégpedig elsősorban a községi könyvtárak hatékonyabb segítése szempontjából.

A járás területén jelenleg 47 tanácsi könyvtári intézmény működik, közöttük 13 könyvkölcsönző. 1964-ben önálló helyisége csak 12 könyvtárnak volt, ma már 28-nak van. Ebből 11 könyvtárat korszerűen átalakítottak a szabadpolcos kölcsönzéshez. Nem volt könnyű idáig eljutni, mivel tanácsi vezetőink szemléletében a könyvtár még nem foglalta el az őt megillető helyet. Arra kellett tehát törekednünk, hogy egyre több tanácselnököt és titkárt nyerjünk meg a könyvtárugynek. E cél elérését nem egy évre korlátoztuk, hanem folyamatos munkának tekintjük ma is. Jó kezdeményezésnek bizonyult az, hogy 1964-től kezdve minden évben 5—6 tanácselnököt és titkárt tapasztalatcsere látogatásra vittünk el más járás szépen felszerelt községi és járási könyvtárába. Ez évben ismét 7 tanácsi vezető vett részt ilyen látogatáson. Természetesen *olyanokat hívtunk meg, akiknél változást szeretnénk elérni a könyvtári munkában*. Elmondhatom, hogy ezek a tapasztalatcserek hatással voltak a látogatókra, változott szemléletük, felismerték a könyvtárra háruló fontos művelődési, politikai feladatokat. Ilyen szellemben, szinte egymással versenyezve teremtették meg a jobb és szebb könyvtári környezetet 11 községi könyvtárban.

Az utóbbi időben megtartott értekezleteken, ahol a művelődésről tanácskoztunk, a könyvtárugy sohasem maradt ki. Ellenkezőleg: tanácsvezetőink figyelmét nagyon is ráirányítottuk a közművelődési könyvtárak elhelyezésének, felszerelésének további javítására, fejlesztésére. Ez történt június 30-án is, amikor tanácselnökök, iskolaigazgatók, művelődési otthon igazgatók, népművelési ügyvezetők és könyvtárosok jelenlétében értékeltük az elmúlt népművelési évadot, s meghatároztuk a feladatokat is a harmadik ötéves terv irányelveinek megfelelően. *Intézkedési tervet adtunk ki a könyvtárak ötéves fejlesztésére, elsősorban a könyvvállomány növelésére.*

Sajnos a könyvellátottság tekintetében járásunk rosszul áll: bár a könyvvállomány 2 év alatt 27,6%-kal nőtt, mégsem értük el 1965 végére az 1000 lakosra kívánatos 1200 kötetet. A lemaradást be kell hoznunk, és be is hozzuk.

1967-re a könyvvállományt 25%-kal kívánjuk növelni, vagyis ez évben 16 000 kötet beszerzését irányoztuk elő, kb. 320 000 Ft értékben.

Felmértük anyagi lehetőségeinket (költségvetés, községsfejlesztési alap, MESZÖV, tsz kulturális alap), és tervünk teljesítése érdekében meghirdettük az „Egy lakos egy könyv” mozgalmat azokban a községekben, ahol a lemaradás megszüntetésében az állami hitel kevésnek bizonyult! Szigorú intézkedéseket tettünk a könyvvédelem érdekében is.

A közművelődési könyvtárak tárgyi feltételeinek fokozatos javításával párhuzamosan nagy gondot fordítunk a tartalmi munka javítására is. Az elmúlt népművelési évadban — elsősorban ott, ahol jók a tárgyi feltételek — örvendetesen javul a könyvtárak tartalmi munkája. Lényegesen növekedett a könyvtári rendezvények száma is.

A könyvtárosokkal való foglalkozás fontos feltétele a jó könyvtári munkának. Mint a járási tanács titkára szakmai tanácskozáson vettem részt Sajóbabonyban a művelődésügyi osztályvezető, népművelési felügyelő, valamint a járási MSZMP bizottság kiküldöttének jelenlétében. E tanácskozás tapasztalatcsere jellegű volt a jól dolgozó könyvtárosok részére, abból az alkalomból, hogy a két helyiségből álló, felújított és szépen berendezett községi könyvtár ünnepélyes megnyitására került sor. A tanácskozás léghőre, a problémák őszinte feltárása, a könyvtárosok megnyilatkozásai nagy hatást tettek rám is. E tanácskozáson a község vezetői is jelen voltak. *Az ilyen tájegységi találkozásokat minden évben megrendezzük ott, ahol éppen ünnepélyes könyvtárnyitásra kerül sor, s nemcsak a könyvtárosokat hívjuk meg oda, hanem a tanácselnököket is.*

A fentiekből is kiténik, hogy keressük a könyvtári munkában is az újat, a jobbat, az eredményhez vezetőt. Arra törekszünk, hogy tanácsaink mindenütt valóban gazdáivá váljanak a könyvtáraknak is.

Minden évben külön napirendi pontként megtárgyalják községi tanácsaink vagy végrehajtó bizottságaink — szintúgy a járási tanács végrehajtó bizottsága is — a könyvtárak munkájáról szóló jelentést, s megszabják a feladatokat. Fel akarjuk számolni az ilyen téren még tapasztalható közönyt, nemtörődömséget, mert még sajnós ilyen is van. Arra buzdítjuk a tanácsvezetőket, hogy gyakran térjenek be a könyvtárakba, úgy is mint olvasók. *Kiszállásaim alkalmával arról is tájékozodom, hogy a tanácsvezetők olvasnak-e.* Ilyen tekintetben bizony van még tennivaló. Ehhez is türelem kell, s sokat segíthet a járási vezetők példamutatása. *Én is rendszeres olvasója, látogatója vagyok a járási könyvtárnak, s ezt el is mondom buzdításul a községi tanácsvezetőknek.*

Igen jó a munkakapcsolatunk a megyei tanács művelődésügyi osztályával, valamint a megyei könyvtárral. Művelődésügyi osztályunk is szívesen foglalkozik a könyvtárakkal, s igen nagy szakértelemmel és lelkesedéssel irányítja a járás könyvtárainak munkáját Serfőző János járási könyvtárigazgató.

Minden szerénytelenség nélkül leírhatom, hogy járásunkban a közművelődési könyvtárak 3 év alatt többet fejlődtek, mint korábban tíz év alatt. Az eredmények ellenére még nagyon sok a teendő ahhoz, hogy teljesen elégedettek legyünk. A további eredmények feltételei: tanácsaink szemléletének javítása, a jó kezdeményezések hasznosítása, a társadalmi összefogásban rejlő erő felhasználása ott, ahol erre égetően szükség van.

dr. Bíró György

K i t ü n t e t é s e k

A művelődésügyi miniszter az 1966. évi ünnepi könyvhét alkalmából *Slezsák Imrének*, az Edelényi Járási Könyvtár (Borsod m.) igazgatójának és *Ravasz Jánosnak*, Szederkény község (Baranya m.) könyvtárosának A SZOCIALISTA KULTÚRÁÉRT kitüntetését adományozta, *Bagnoczky Józsefnét*, Hidas község (Baranya m.) könyvtárosát és *Lászlófi Jánosnét*, Bököny község (Szabolcs-Szatmár m.) könyvtárosát DICSÉRET-ben részesítette.

A művelődésügyi miniszter eredményes munkájuk elismerésül *dr. Láng Imrét*, a Művelődésügyi Minisztérium könyvtárosztályának helyettes vezetőjét és *Kollár Ferencet*, a Művelődésügyi Minisztérium pénzügyi és szervezési osztályának helyettes vezetőjét DICSÉRET-ben részesítette.

Könyvtár és mosógép

Veszprémben a megyei kórház modern, gyönyörű új épületet kapott. Illőnek tartották az illetékesek, hogy az eddig 4×4 méteres helyiségben szorongó orvosi könyvtár is méltó elhelyezést nyerjen. Ki is jelölték e célra a volt igazgatósági épület földszintjén levő régi mosoda helyiségeit. (Az új mosoda már egy eszten-deje működik, teljes kapacitással.) A könyvtár azonban nem tud beköltözni jogos és „kiutalt” helyére, mert az itt levő hatvan literes mosógéppel nem tudnak mit kezdeni. Felajánlották már közlönnyben és magánúton, könyvjóváírással és ingyen, de nem kell senkinek.

A könyvtárban most helybenolvasás helyett — amelyet kizárólag féllábon lehetne megejteni, a helyszűke miatt — az orvosok a mosógéptől való megszabadulás lehetőségeit és esélyeit tárgyalják. A vitában elhangzott javaslatokat, íme, közreadjuk:

Veszprém nagy idegenforgalomnak ör-

vend. Rakják ki a táblát, hogy MŰEM-LÉK JELLEGŰ MOSÓGÉP, és mutogassa a Bakonyi Intézőbizottság, vagy bárki, aki cserébe könyvtárhelyiséget ad.

Maradjon benn a könyvtárban és képezzenek ki benne üléseket helybenolvasás céljára.

Csináljanak belőle kutatófülkét, mikrofilm-leolvasóval. A bennülő olvasó oxigénpalack segítségével kaphat levegőt és periszkóp segítségével tájékozódhat a külvilág eseményeiről.

Másodkönyvtáros helyett alkalmazzon a könyvtár mosodai szakembert, aki a helybenolvasás ideje alatt a mosógéppel kimossa az olvasó fehérneműjét.

A felsorolt javaslatokon kívül elhangzott egy utópisztikusnak, megvalósíthatatlannak tűnő is, amelyet a teljesség kedvéért szintén leírunk: Vigyék át másik helyiségbe a mosógépet.

Torday Alíz